

Výtvarná výchova

Charakteristika předmětu

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Předmět provází žáka po celou dobu školní docházky jako potřebné vyrovnávání ostatního vyučování kladoucího důraz především na rozum. Dítě prožívá uměleckou činností samo sebe i okolní svět ve svém duševnu. Učitel si musí být vědom, že hodiny výtvarné výchovy napomáhají harmonizaci vývoje dítěte. V malbě je posilován především cit, v kresbě je podpořeno myšlení a modelováním je rozvíjena vůle.

V nižších ročnících můžeme vnímat uměleckou činnost i jako prostředníka pro propojení rozumových představ přijatých v hlavním vyučování a citového prožitku. Dítě se tak s navozenými představami lépe a trvaleji spojuje. Ve vyšších ročnících, poté co se žák učil pozorně vnímat svět kolem sebe, je stále více podporován ve svébytnějším a kreativnějším projevu. Témata a techniky vždy nutně vycházejí ze zvláštností věku (vývojová stadia dítěte), ale i ze složení třídy a stupně její vyzrálosti.

V 1. až 6. ročníku se používá v malování technika „mokrý do mokrého“. Kresba se cvičí pomocí voskového pastelu, volně či podle učitelovy předlohy na tabuli. Od 1. ročníku je ve výuce rovnoměrně zastoupeno i modelování (vosk, hlína).

Od 5. ročníku dochází více k postupnému osvobozování od témat hlavního vyučování, i když je třeba je stále mít na zřeteli. Krizi výtvarného projevu, která přichází s rozvojem rozumové složky zhruba od 7. ročníku, se snažíme překlenout pomocí dynamického kreslení a forem. Puberta přináší i odklon od tekuté barevnosti k suché černobílé kresbě, odklon od fantazie a ideálu k realitě. V nejvyšších ročnících se žáci k barvě vracejí, tentokrát vědomě a se svobodnou kreativitou. Ve výtvarné výchově děti dotváří průběžný život školy přípravou pozvánek, kulis, plakátů, masek, oznámení atd.

Základní odlišností metodiky waldorfského malování je prvotní prožitek smyslově-morální kvality barvy. Nejdříve se zaměřujeme na uchopení základního vyjadřovacího jazyka barvou. Teprve poté může být barva spojována s formou. Dostatečný prožitek osamocené barvy a dostatečný časový prostor na pevné tvarování umožní ve vyšších ročnících jistější a sebevědomější projev v samostatném uměleckém tvoření.

V nižších ročnících učitel slovně postupuje a doplňuje ukázkou. Barvy jsou voleny na základě společného hledání a rozhovoru. Starší žáci se „učí vidět“ a pozorovat pomocí modelů a předloh. Nejstarší žáci jsou podněcováni k svobodnému a uměleckému přepisu skutečnosti a objevování sebe sama. Dostávají příležitost k experimentování. Používají různé formáty kreslicího kartonu a kombinují materiál.

Zejména v nižších ročnících spolupracuje úzce učitel výtvarné výchovy s vyučujícím epochového vyučování a dotváří umělecky obsah jeho hodin. Naopak těžiště tematické kresby je často přímo v epoše. Ve vyšších ročnících je možná i spolupráce s ostatními předměty, z uměleckých např. hudební výchova. Z ostatních například matematika – geometrie, kdy matematikou popisované tvary (například platónská tělesa) využíváme jako motivy pro kreslení černobílých stínovaných kreseb. Ve spolupráci s hodinami Zeměpisu se modelují objekty pro přípravu tvorby map apod.

Ve čtvrtém a pátém ročníku je v rámci předmětu Výtvarná výchova vyučováno tzv. Kreslení forem - je využíváno pro rozvíjení citu pro prostorovou kompozici, osovou symetrii, geometrickou představivost, pravolevou orientaci i estetické cítění.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Časová dotace předmětu, včetně využití disponibilních hodin a zařazení v epochách podrobně v příloze č. 1.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel vede žáky k: - poznání, že častým opakováním a cvičením motorických dovedností se zvyšuje jistota provedení - obohacování představ získaných v naukových předmětech o smyslový prožitek, který nabízí výtvarné působení - vědomí, že se prostřednictvím uměleckých technik mohou zdokonalit a prohloubit v procesu učení
- zlepšování prostorové orientace a odhadu spojením spolupráce ruky a oka

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k: - schopnosti svobodně uměleckou cestou přistoupit k řešení zadaného tématu - cílenému sledování práce spolužáků a k uvědomění, že možnosti tematického řešení mohou být různé

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k: - rozšíření slovní zásoby o odborné pojmy a jejich aktivnímu užívání
- rozvíjení schopnosti vyjádřit svůj prožitek a cíl svého snažení, zároveň i srozumitelně verbálně popsat viděné - vnímání, jak umělecká práce může být možností mimoslovního dorozumění a má všeobecnou platnost

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k: - rozvíjení schopnosti spolupráce při společné přípravě a úklidu materiálu
- posílení sebevědomí žáků zážitkem úspěchu v umělecké tvorbě
- posílení estetického cítění prostřednictvím výtvarného působení
- k rozvoji sociálních dovedností skupinovým tvořením

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanská

Učitel vede žáky k: - kultivaci vlastního vkusu a jeho obhajobě
- uznávání cizího tvůrčího snažení a respektu k němu

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel vede žáky k: - vytváření pozitivního vztahu k uměleckým a manuálním činnostem
- schopnosti pracovat na základě slovního návodu a předvedené ukázky
- dodržování zásady bezpečnosti při práci, používání pracovního oděvu
- rozvíjení schopnosti přiměřené pracovní výdrže při samostatné tvůrčí práci
- rozvíjení schopnosti posuzovat vlastní výsledek práce a porovnávat s prací ostatních

ročník: **první**

VÝSTUPY RVP ZV

Žák:

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

· rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně

obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty);
porovnává je a třídí na základě

odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ · vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

· v tvorbě projevuje své vlastní Životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ · na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

DÍLČÍ VÝSTUPY

ročník: **druhý**

Žák:

- proniká do světa barev, má morální prožitek kvality základní barvy
- sleduje vznik nové barvy, prožívá hry s barvou, vnímá její vnitřní pohyb, náladu a vztahy mezi barvami
- má základní zkušenost s prostorovým utvářením modelováním

· kresebně vyjadřuje zejména témata vyučování (voskový pastel, barevná skvrna)

· správně se slovně vyjadřuje ke svému malovanému, kreslenému,

modelovanému dílu

· pojmenovává pomůcky a výtvarný materiál, umí je připravit a uklidit, má správný úchop štětce, voskového bloku a pastelu

UČIVO TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU

Malování

Bezpředmětná témata spojená s vyprávěním pohádek, bajek, legend a příběhů.

Radostná setkávání s „bytostí“ barvy
Vyjádření základních elementů a kvality barvou: země, vzduch, světlo a temnota, teplo a chlad, slabý, silný, dobrý, zlý, veselý, smutný,....

Barva ohraničená – rozplynulá, světlá – tmavá, studená – teplá, uvnitř – kolem, nahoře-dole, těžká - lehká, maličká -

dominantní, všechny stejně veliké.

Technika mokré do mokrého, akvarelové barvy

Kresba

Tematická kresba a formování linií má těžiště v hlavním vyučování.

Cvičení na souhru ruky a oka.

Kresba voskovým pastelem a křídou vychází z barevné skvrny bez pevné kontury.

Kresba podle předlohy na tabuli.

Modelování

Modelování s hlinou a voskem.

Zážitek účinku tlaku na měkkou hmotu, proměny formy.

Prožitek prostoru dlaní zaplněných modelovací hmotou.

PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY

VÝSTUPY RVP ZV Žák:	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI · rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ · vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	· proniká do světa barev, má morální prožitek kvality základní barvy · sleduje vznik nové barvy, prožívá hry s barvou, vnímá její vnitřní pohyb, náladu a vztahy mezi barvami · má základní zkušenost s prostorovým utvářením modelováním	Malování Cvičení a společná pozorování zaměřená na zkušenosti s barevnými kontrasty a souzvuky barev Příběhy barev, kde barvy spolu cítí, zážitek zvnitřňováním barvy, barvy jsou naplňovány pocity, Cvičení barevných záměn, zesvětlování, ztmavování, výdech a nádech barvy. Dítě se učí s barvami dýchat. Kresba Kresba voskovými pastely provází témata hlavního vyučování, barevné		

	· správně se slovně vyjadřuje ke svému malovanému, kreslenému, modelovanému dílu · pojmenovává pomůcky a výtvarný materiál, umí je připravit a uklidit, má správný úchop štětce, voskového bloku a pastelu	plochy, linie jako hranice mezi sousedními plochami. Vrstvení barevných tónů přes sebe, proškrabávání voskové vrstvy. Modelování Rozvíjení elementárních tvarů: koule elipsoid vytahováním, tlakem, protitlakem Prohlubování zkušenosti s plastickými elementárními tvary, symetrický - asymetrický, vytváření jednoduchých kompozic z těchto tvarů, s důrazem na harmonické vztahy mezi nimi.		
--	---	--	--	--

ročník: **třetí**

VÝSTUPY RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
Žák:	Žák:			

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI · rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ · vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	· proniká do světa barev, má morální prožitek kvality základní barvy · sleduje vznik nové barvy, prožívá hry s barvou, vnímá její vnitřní pohyb, náladu a vztahy mezi barvami · má základní zkušenost s prostorovým utvářením modelováním	Malování Primární barvy vznikají ze světla a temnoty. Zážitek tvůrčí síly barvy, emocionálního obsahu-hněv, smíření, trest, odpuštění, klid, odpočívání, Sekundární barvy – mísení primárních barev Stupňování barev oběma směry na barevném kruhu První tvorba konkrétních forem z barvy, tvary rostlin, zvířat, člověka. Kresba Kresba voskovými pastely provází témata hlavního vyučování, barevné plochy, linie jako hranice mezi sousedními plochami Vznik tvaru ztmavením tónu uvnitř barevné plochy Modelování Rozvíjení elementárních forem, přeměna ze symetrické formy na jednoduchou asymetrickou, Vytváření složitějších vztahových kompozic jeden velký a několik malých spolu, jeden ležící a dva stojící spolu s důrazem na harmonii kompozice. K tématu stavby domu možnost modelovat typy obydlí.		Český jazyk – ilustrace sešitu, psaní, zážitek morálních hodnot v barvách ve vztahu k vyprávění příběhů Starého zákona Český jazyk, cizí jazyky – vypracování detailu z barvy v ilustracích sešitů a tematických obrázků Matematika – Míry a váhy – smyslové zapojení skrze zážitek barvy Člověk a svět – tematické ilustrace, Pracovní vyučování – výběr barevných kombinací pro práci na výrobcích, rozvoj jemné motoriky Eurytmie – práce s barevnými hedvábnými šátky pro vyjádření nálad
	· kresebně vyjadřuje zejména témata vyučování (voskový pastel, barevná skvrna)			
	· správně se slovně vyjadřuje ke svému malovanému, kreslenému, modelovanému dílu · pojmenovává pomůcky a výtvarný materiál, umí je připravit a uklidit, má správný úchop štětce, voskového bloku a pastelu			

VÝSTUPY RVP ZV Žák:	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI · při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) · užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařské postupy; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model · nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	· postupně formuje barevnou skvrnu · získává základní modelářské zkušenosti práce s modelářskou hlinou, papírovinou apod.	Malování Umělecké „doznívání“ přijatých obsahů hlavního vyučování (nauka o zvířatech a člověku, nauka o rostlinách, mineralogie, dějepis, zeměpis) Spojování čistě barevného projevu s formou, barevná stopa je sušší. Minerály, rostliny, zvířata v barevném okolí – živlu vzduchu, vody, země (který barva pomáhá procítit). Prožívání proměny v průběhu roku: náměty svátků a přírody. Zeměpisné mapy jako příležitost k uchopení škály hnědých a zelených barev. Mytologická témata Kresba Mytologická a vyprávěcí témata: volně i do sešitu pastelem (podle představy nebo na základě předlohy) Křížené a proplétané formy, dynamická kresba k uchopení tvarů a pohybu zvířat a rostlin Modelování Opakování utváření základních tvarů. Jednoduchá zvířata. Hory a údolí. Architektura. Dějepisné náměty a mytologie (možno práce na společné scéně). Tvary zvířat vzniklé z barvy, z barvy živlu Životního prostředí zvířete Mytologické náměty. Přírodní nálady-východ slunce,		

· UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY · při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy · osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	· při mísení základních barev cíleně předpokládá vznik nové barvy, využívá barevného kontrastu k odlišení popředí a pozadí · pečlivě kreslí formy	měsíce, západ slunce, měsíce, déšť, blesky na obloze. Ve společných rozhovorech se učít prostřednictvím vlastností barev (dynamiky, síly) vyjadřovat a chápat přírodní tvary.		
---	--	---	--	--

		Kresba Mytologická a vyprávěcí témata: volně i do sešitu pastelem (podle představy nebo na základě předlohy) Dynamická kresba Křížené a proplétané formy – v souvislosti s vyprávěcími tématy motivy keltských, karolinských a langobardských ornamentálních motivů. Modelování Jednoduchá tělesa jako koule, pyramida/jehlan, krychle „z hloubky dlaně“ Zvířata přetvarováním z koule. Vejce jako počáteční životní tvar, postupný rozvoj tvaru do charakteristického jednoduchého tvaru zvířete		
--	--	---	--	--

ročník: **pátý**

VÝSTUPY RVP ZV Žák:	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI - rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); - porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ - vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	- postupně formuje barevnou skvrnu - získává základní modelářské zkušenosti práce s modelářskou hlinou, papírovinou apod. - při mísení základních barev cíleně předpokládá vznik nové barvy, využívá barevného kontrastu k odlišení popředí a pozadí pečlivě kreslí formy	Malování Nálady z říše rostlin. Rostlina - strom a jeho barevnost v souvislosti na ročním období Rozlišování barevných kvalit („růžově červená“, „zeleň břízy“ apod.) Počátky vědomějšího postupu při výběru barev-barevná perspektiva v krajinném motivu Vědomější vypracování jemných odstínů a ladění barev. V rozhovorech pozorovat rozdíl mezi „náhodným“ výsledkem a vědomým, hledajícím barevně diferencovaným cvičením. Rozšíření malířských technik – suchý pastel, šrafovací vrstvená pastelová malba, Kresba Mytologická a vyprávěcí témata: volně i do sešitu pastelem (podle představy nebo na základě předlohy) Formy z indické, egyptské, mezopotámské, řecké a etruské kultury. Modelování V souvislosti s naukou o rostlinách – z koule nebo z elipsoidu formy pupenů, plodů a rostlinných tvarů – jako procítění pohybu růstu. Lidské postavy tvořené z koule. Jednoduchá forma sedící ležící stojící postavy. Tvarování užitných předmětů (Řecko). Typy architektury.		

ročník: **šestý**

VÝSTUPY RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
Žák:	Žák:			
· vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků · užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	· má základní dovednosti v kresbě, malbě a modelování, je schopen použít určité metody současného výtvarného vyjádření a je schopen realizovat svůj záměr · nebojí se do základního zadání vstoupit svou kreativitou · samostatně kreslí podle jednoduché předlohy a podle jednoduchých objektů · cíleně a vědomě používá malířské a kreslířské pomůcky	Malba Technika vrstveného malování v jednom a dvou tónech Vznik šedé a černé z primárních a sekundárních barev – témata z přírodopisu a mineralogie. Studie stínů lze převádět do barvy. Suchý pastel - rozvíjení barevné perspektivy. Kresba Volná kresebná cvičení s uhlím k světlu - tmavému vytvoření plochy, různé druhy šrafur. Prožitek vzniku prostorovosti geometrických těles pomocí světla a stínu, různých odstínů šedé a černé.		
· užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádřeních	· v souladu s potřebami dalších (např. přírodovědných) oborů se vyvíjí ve správném pozorování všedních objektů a přírodnin	Koule, krychle, kvádr, válec, jehlan, kužel - jako prostorová tělesa v závislosti na různém dopadu světla. Dutý, plný tvar. Přípravné grafické techniky – papírorýt, tisk z vrstveného papírového reliéfu, z koláže. Modelování Témata z přírodopisu a zeměpisu – např. plastické formy pohoří, krystalů Pokračování plastických studií lidských postav – skupina, matka - dítě atd., detaily jen v náznaku. Architektura - modelování hradišť a hradů		

· rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu · interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	· dokáže porovnávat a hodnotit vzniklé výtvarné práce a objektivně vyjádřit své pocity, doprovodit svoji práci slovně · zajímá se o kulturní projevy a památky, dokáže svá pozorování vyjádřit, viděné hodnotit a porovnávat			
· porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů				

· ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	· podílí se na aktivitách, které výtvarně doplňují činnost školy			
---	--	--	--	--

ročník: **sedmý**

VÝSTUPY RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
Žák:	Žák:			

· vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	· má základní dovednosti v kresbě, malbě a modelování, je schopen použít určité metody současného výtvarného vyjádření a je schopen realizovat svůj záměr · nebojí se do základního zadání vstoupit svou kreativitou · samostatně kreslí podle jednoduché předlohy a podle jednoduchých objektů	Malba Technika vrstvení barev – prohlubování, 3 a více barev Malba map, světadílů Akrylovými barvami figurální a krajinné motivy, barevná perspektiva Kresba Černobílá kresba geometrických těles, kombinace těles vrhající stíny. Nauka o projekci a stínu, průniky těles Úvod do perspektivy. Perspektiva středová, do jednoho úběžníku „ptačí“, „žabí“ s více úběžníky se zřetelem na rozložení světla a stínu Grafika - brambororyt a linoryt, tvorba iniciály, Rozvíjení objektové tvorby, kašírování papíru. Modelování Modely prostorových těles v souvislosti s naukou o projekci a stínu. Proměny geometrických těles. Plastické studie pohybu a gest lidských postav.		
· užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	· cíleně a vědomě používá malířské a kreslířské pomůcky			
· užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádřeních	· v souladu s potřebami dalších (např. přírodovědných) oborů se vyvíjí ve správném pozorování všedních objektů a přírodnin			
· rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu · interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	· dokáže porovnávat a hodnotit vzniklé výtvarné práce a objektivně vyjádřit své pocity, doprovodit svoji práci slovně · zajímá se o kulturní projevy a památky, dokáže svá pozorování vyjádřit, viděné hodnotit a porovnávat			

· porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů · ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézají vhodnou formu pro jejich prezentaci	· zajímá se o kulturní projevy a památky, dokáže svá pozorování vyjádřit, viděné hodnotit a porovnávat · podílí se na aktivitách, které výtvarně doplňují činnost školy			
--	--	--	--	--

ročník: **osmý**

VÝSTUPY RVP ZV Žák:	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
· vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků · užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	· má základní dovednosti v kresbě, malbě a modelování, je schopen použít určité metody současného výtvarného vyjádření a je schopen realizovat svůj záměr · nebojí se do základního zadání vstoupit svou kreativitou · samostatně kreslí podle jednoduché předlohy a podle jednoduchých objektů · cíleně a vědomě používá malířské a kreslířské pomůcky	Malba Technika vrstvení barev - prohloubení Studie přírody prováděné v různých technikách Převádění černobílé kompozice na barevnou fantazii a naopak, vědomé cvičení kompozice Kresba Pokračování v konstrukcích perspektivy a její aplikace Studie reálných objektů, kreslení zátiší studie budov, ulice, vnitřních prostorů. Kopie černobílých předloh – studií, rytin Počátek nauky o proporcích, zlatý řez jako tajemství kompozice. Kánony lidské hlavy, figury, konstrukce podle		

· užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádřeních	· v souladu s potřebami dalších (např. přírodovědných) oborů se vyvíjí ve správném pozorování všedních objektů a přírodnin · má základní dovednosti v kresbě, malbě a modelování, je schopen použít určité metody současného výtvarného vyjádření a je schopen realizovat svůj záměr	kánonu Grafika, prohloubení - dvoubarevný linoryt. Prostorová tvorba s různými materiály. Modelování Plastické studie elementů, temperamentů, pohybu a gest lidských postav. Reliéf - cvičení na konvexní a konkávní tvary.		
· rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	· dokáže porovnávat a hodnotit vzniklé výtvarné práce a objektivně vyjádřit své pocity, doprovodit svoji práci slovně			

· interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků · porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	· zajímá se o kulturní projevy a památky, dokáže svá pozorování vyjádřit, viděné hodnotit a porovnávat			
· ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	· podílí se na aktivitách, které výtvarně doplňují činnost školy			

ročník: **devátý**

VÝSTUPY RVP ZV Žák:	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
· vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků · užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	· má základní dovednosti v kresbě, malbě a modelování, je schopen použít určité metody současného výtvarného vyjádření a je schopen realizovat svůj záměr nebojí se do základního zadání vstoupit svou kreativitou · samostatně kreslí podle jednoduché předlohy a podle jednoduchých objektů · cíleně a vědomě používá malířské a kreslířské pomůcky	Malba Technické zdokonalení poznaných technik, experiment. Malba indigem, šedými a hnědými barvami. Kresba Cvičení schopnosti vnímat umělecké a přírodní formy, smyslová činnost ve spojení s volní činností. Samostatnost při volbě techniky Studijní kresba předmětů denní potřeby, strojů, současného designu, předzvětšeného detailu přírodnin i užitných předmětů		
· užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádřeních	· v souladu s potřebami dalších (např. přírodovědných) oborů se vyvíjí ve správném pozorování všedních objektů a přírodnin · má základní dovednosti v kresbě, malbě a modelování, je schopen použít určité metody současného výtvarného vyjádření a je schopen realizovat svůj záměr	Cvičení na dosažení rovnováhy na ploše, různé druhy tvoření plochy. Příbuzné organické a kubické formy. Světelné účinky v krajinných náladách. Kresebné vyjádření živlů-ohně, vody, vzdušných proudů, Kreslení v plenéru, použití skic k volné kompozici. Grafické techniky – suchá jehla Užitá tvorba – tvorba plakátu, pozvánky, tisk z šablony Dějiny umění – umělecké zpracování učiva		

· rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	· dokáže porovnávat a hodnotit vzniklé výtvarné práce a objektivně vyjádřit své pocity, doprovodit svoji práci slovně			
--	---	--	--	--

· interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků · porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	· zajímá se o kulturní projevy a památky, dokáže svá pozorování vyjádřit, viděné hodnotit a porovnávat	dějepis: Rozvoj citu pro smyslové vnímání, cvičení intenzivního, bdělého, vědomého vidění Tvoření estetického úsudku prostřednictvím setkání s uměním v čase a prostoru, cvičení jemnějšího a diferencovanějšího vnímání kvality Učit se poznání a porozumění pro umělecko- a kulturně-dějinné vývojové kroky a jejich souvislost s vývojem vědomí lidstva Hledání charakteristických znaků a rozdílů v prožitku ideálu krásy Vhodné doplnění exkurzí-návštěvy galerií		
· ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	· podílí se na aktivitách, které výtvarně doplňují činnost školy			